

VERSES POLC

Szerkeszti: Dr. Molitorisz Pál

Egy elfeledett szarvasi költő

Galambos Dezső

A két világháború között több költő alkotott Szarvason. Közös jellemzőjük a siker, a kedvező visszhang hiánya. Csak egy szűk kör figyelmét keltették fel, – ha egyáltalán felkeltették – haláluk után pedig a gyors (és végleges) feledés volt a sorsuk. Verseik többnyire a helyi sajtó tiszavirág életű hasábjain jelentek meg.

Galambos Dezső minden bizonnyal visszahúzó, csendes egyéniség volt. Alig találtam idősebb embert, aki emlékezett rá. 1903. június 28-án született Szegeden, apjának 1910 körül Szarvason, a Kossuth utca piactéri szakaszán üvegáru kereskedése volt. A Szarvasi Főgimnáziumban érettségizett 1921-ben. Előbb tisztviselő volt, majd kerámiát tanult Badár Balázs neves mezőtúri fazekasmesternél. Néhány évig újságíró Kolozsvárott, ezután maga is üvegboltot nyitott Szarvason. Titkára volt a Szarvasi Kereskedők Egyesületének.

Verseket, szindarabokat, szononeteket írt, de csak néhány versét ismerjük. 1937-ben hét költeményét bemutatta a *21 Költő, Körösvidéki Költők Antológiája*, két versét pedig a szarvasi hetilapok közölték 1927-ben és 1928-ban.

Fiatalon, Ady hatása alatt írta a *Füst* című versét. A dekadencia felé hajlik, a szelíd nihilizmus, a Semmiben való elsüllyedés attitűdje határozza meg a vers hangulatát. Az elfáradás, a lemondás hangjai szólnak meg; a szerelmi csalódás, az elérhetetlenség, a hiány és az egyedül maradás képei váltják egymást.

Bemutatunk egy jelentősen eltérő hangvételű Galambos verset is, mely a Szarvasi Hírlap 1928. február 24-i számában jelent meg. E vers gerincét a költő és az asszony egyre fokozódó emelkedettségű, ünnepélyességű, szenvedélyességű (már-már paródiába hajló) dialógusa alkotja, melynek meghökkentő ellenpontja a vers első sora és az utolsó két versszak. Végül a Valóság rántja le a leplet az elpergő „hazugságos szavakról”.

Az *Antológia* szerkesztői 1937-ben megjegyzik Galambos Dezsőről, hogy „disztigvált írótlollát jelenleg pihenteti, reméljük nem tartósan”. A negyvenes-években már nem bukkan fel neve a szarvasi sajtóban. Egy adatközlő szerint Szolnokon nyitott üvegboltot. Haláláról semmit sem tudunk, „eltűnt az örök Semmiségbe, mint szálló füst, mint csöndes őszi emlék”.

Ezen írással adózunk a sajátos hangú, titokzatos költő emlékének.

Füst

*Mint vonat után szálló szürke füst,
úgy húz utánam most a néma bánat,
– és bennem száz kerék, ha zúgva-zúg –
s jaj, nincs sehol egy csöndes, árva zug,
ahonnan most én nem szállnék utánad.*

*Szállnék utánad s füst vagyok csupán.
Tűznek, vágynak, álomnak szürke füstje...
Szállnék, de zárva tüzem ajtaja
és nincsen szél, mely hozzád hajtana,
s magába nyel az őszi ég ezüstje.*

*És nincs vonat, hogy elhúznék utána...
és nincs hajó, hogy vízen szállva mennék.
Kergetlek egyre szállva, hullva, égve
és eltűnök az örök Semmiségbe,
mint szálló füst, mint csöndes őszi emlék.*

A költő, az asszony és a valóság

Dedikáció Voss Richard: A költő és az asszony című könyvéhez

Egyformán hazudtak mind a ketten,

A költő: Benned nőttem óriásra.

Az asszony: Mindig fájt s nagyon szerettem.

A költő:

*A két szemed mily szépre, nagyra látott
és én úgy hordtam Nessus véres ingét,
mint egy pompázó, biborszín palástot.*

Az asszony:

*Ezer évig aludtam kőbe vésett
örök titokként másnak és magamnak,
míg elért hozzám hangod s néma lépted.*

A költő:

*Vihar zúghat, indulhat föld alattam
– Te maradtál!, s szót, ha egyet vetettél,
én abból mindig ezer dalt arattam.
Fényt, Erőt, Igazságot csak Te adtál.
Egy egész világ veszett bennem el,
amíg Te egyetlennek megmaradtál.*

A Valóság:

És a hazugságos szavak elperegetek.

A költő várta szépen a halált...

Az asszony nem mondta többé: „Szeretlek!”...

És tudták már mindketten, hogy miért:

A költő az Életről hazudott.

Az asszony – a hazugságból élt.

Olvasni jó!

*Az olvasás által napról napra valami ragad az emberre,
és utóbb észre veszi, hogy más emberek szinte szívesen
hallgatják beszédjét, mert igaz az, hogy aki tanult valamit,
még a nyelve is könnyebben fordul a szájában.*

(Arany János)

Várjuk Önt is új könyveinkkel, állandó szolgáltatásainkkal a Városi Könyvtárba!

Szarvasi Bibliothéka Alapítvány adószáma: 19057347-1-04

Köszönjük adója 1%-át, amellyel a Városi Könyvtár szolgáltatásainak fejlesztését támogatja!

Szolgáltatásaink:

kölcsönzés, könyv- és folyóiratolvasás
gyermekkönyvtár
internet és eTanácsadás
fénymásolás, nyomtatás,
hőkötés, spirálozás
fax küldése-fogadása

H - P: 8.30 - 18 h,
Szerda: 11-18 h
Szombat: 9-14 h
Gyermekkönyvtár:
H - P: 13 - 17 h, Szombat: 9-12 h

Állandó programjaink:

Előadások a csillagászatról
(minden hónap ut. péntekjén 17 h)
Törpi Könyvkuckó
(minden kedden 10 h)

Nyitva tartás:

Felnőttkönyvtár:

Elérhetőségek:

5540 Szarvas Vajda Péter u. 26.

Levelezési cím: 5540 Szarvas Kossuth u. 5-7.

Tel.: 66/312-745; Fax: 66/216-130,

E-mail: konyvtar@szarvasnet.hu

Honlap: www.szvki.hu/page9.html

Könyvajánló

**Szarvas Város Közoktatási és Közgűjteményi Intézménye
Városi Könyvtára újonnan beszerezett könyveiből:**

Szakirodalom:

Nicholas, A. K.: A mopsz
Osztrólczy M.: Hőszigetelés
Direktor, M.: Falazás, betonozás, vakolás
Osho: Szerelmesen
Nótáskönyv
Multhammer, W.: Természetes kő
Bárány M.: Csuémunkák

dent visz

Lángh J.: Párizs fü alatt

Fekete I.: Örökség

Réz A.: Köldök

Méhes Gy.: Egyetlenem

Yates, R.: A szabadság útjai

Gyermekirodalom:

Tószegi J.: Mézeskalácsok

Bártfai Laci bácsi:

Süteményeskönyv gyerekeknek

nek

Wirth, Volker von: Madárpók

kok

Finy Petra: A tesó-ügy

Szépirodalom:

Martin, G.: Garcia Marquez:

Egy élet

Greene, G.: A vesztes min-